

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés	egész évre	12 korona.	Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kinnél a lap kiadóhivatala van.	Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerinti Leopold Gyula
	fél évre	6 "		
	negyed évre	3 "	Hirdetés ára ☐ centiméterenként 6 fill. 10bbszöri hirdetés árkedvezményben részesül.	Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
	Egyes szám ára	12 fillér.	Nyitlár sora 40 fillér.	Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Országgyűlés.

(Ü. L.) Az országgyűlés végre elkezdheti munkálkodását. Isteje is. Tementelen munka vár rá, csak győzze. Első nagyobb tárgya a polgári perrendtartás letárgyalása lesz, korszakalkotó reform minálunk. Ennek tárgyalása alatt elkészül jelentésével a pénzügyi bizottság a költségvetésről, maga a parlament csak a jövő hóban foglalkozik vele s tekintve a nálunk divó hosszadalmas tárgyalását, ismét fölhatalmazásra lesz szükség a közszükségletekre való folyosíthatás végett. S csak az állami költségvetés végzése után kerülhetnek elő a többi elintézésre váró kérdések.

Az országgyűlés munkabeosztása kivívja a kritikát! Valóságos időpocsecokolással van összekötve. Hezagos mindjárt a négy órára terjedő ülés. Ebből is felóra elvész az ülés elkezdhetésére. Marad három s fél óra a tanácskozási. Hát ez nagyon kevés. Ilyesmit a külföld egy parlamentje sem mutat fel, hat órással ülésszakok a rendesek. — Miért ne lehetne nálunk is nyolcztól kettőig ülésezni egyvégtiben? Ha az állami hivatalokban foly a munka 8-tól 2-ig, miért tétessék kivétel a képviselőkkel. Hiszen jól vannak díjazva, elvárható a hat órai munkabeosztást. A rőskadásig el vannak halmozva az állami s más hivatalnokok munkával, hat óra van erre száva, vajjon méltányos-e a nagy fizetéssel ellátó képviselői állást — nyugalmat kötni össze. Ideje változtatni a képviselői kényelemszereteten, s behozni a naponta hat órai munkaidőt, már aztán az idő mikénti megállapítása hogyan legyen, ezt döntsek el belátásuk szerint, ha kifogásuk van a nyolc órás kezdéstől, — de valamit tenni kell az eddigi divó beosztással szemben, mert ez így nem kielégítő. És ha más-ként nem, hát legalább állandósítsassék a hat órással ülésszak a költségvetés tárgyalásánál.

Nálunk a költségvetés rendes viszonyok között is elhúzódik 3—4 hónapos tárgyalással. Ez roppant időt vesz el a parlament munkarendéből. A minta-alkotmányos állam, Anglia parlamentje gyorsan vegez a költségvetéssel, azon elvél fogva, hogy a költségvetésre az országnak van szüksége, az nem lehet pártkérdés. De mert mi idáig remtünk fölemelkedni, hát szaporítsuk a tárgyalási órák számát. Ez helyesebb megoldás, mint a mit Tisza Kálmán boldogult miniszterelnöksége alatt tervezték, hogy két evre állítódjék össze a költségvetés a tufhosszadalmas tárgyalása miatt.

Azonkívül a tárgyalás rendjén is változtatni kell! Igen sok általános tárgyalás van a költségvetésnél. Kezdődik a bekezdésnél két-három hetes vitával. Folytatódik ez mindezen tárczával külön. Tehát csak általános tárgyalás kilencz foly le egy költség-

vetés benyújtásánál. Nem időpocsecokolás-e ez? Bizony az! Oly nagy mederben folyik a bevezető általános tárgyalás, hogy felesleges újabbakat rendezni. Megelégedhetni egy bevezető általános tárgyalással, a többinél maradjon meg az egyszerű részletés tárgyalása a tárcza-budgetnek.

De felvetem a kérdést, a miről volt szó a hetvenes években, muszáj-e a pénztári éveknek összeesni a polgári számitási évvel. Hiszen a külföld nem egy államában a költségvetési év nem december végén záródik le, hanem június végén. Ily beosztással kikerülhetne az örökös indennitással folyó kormányzat, letárgyalhatni a maga idejében a költségvetést, ha csak nincs obstrukció. Ajánlatos lenne a fentirtakat megszívvelni s arra hivatottaknak az ily irányban akció megindítása. Nagyenyed érdeműs képviselője különösen sokat tehetne ily irányban, a mivel az országnak tenne szolgálatot. Nagy érdemei vannak Lukács Lászlónak az ország iránt, egygyel szaporodna az, ha módját ejtené, a fent jelzettek közül vagy egynek a megvalósítását.

De mert valósintu, sőt bizonyos, hogy ez rögtön meg nem valósul, azon kéressel állunk elő az ellenzéki pártokhoz, hogy tegyék lehetővé a rövid költségvetési tárgyalást, hogy mentől hamarabb foghasson hozzá a parlament a további munkához. Sok szóbeszédnek ugy sincs értelme az államháztartás megfontása után, a mi a volt kormányzat rovására írható. A jelen kormány rendbe hozá azt, tehát már a multa való fatyolvetés miatt is, kerüljek a saját érdekükben a sok szószaporitást. Így elérhetjük azt, hogy ha újvra nem is leszünk készen a költségvetéssel, de legalább január hóban végezhetni azzal. Ezzel az országnak tesznek hasznót, a mely rájuk is annyiban előnyvel jár: hogy a volt gazdálkodásukat némileg enyhíthetik a közvélemény előtt. Mihelyt az ország látja, hogy a volt koalíció nem akadékoskodik, kész a komoly munkára: sok mindent megbocsát a multjokból.

Hangverseny.

A marosvásárhelyi zeneiskola tanárkara vasárnap este tartotta meg intelligens, lelkes közönség előtt magas színvonalon álló, komoly művészi hangversenyt a kollegium dísztermében.

Bevezetésül Paál Gusztáv gimn. tanár Goldmark életének nevezetesebb mozzanatait ismertette. Széles látókört eláruló tudással fejtegette a nagy mester munkásságát és művészetét. Egész felolvasását a hazafias erzés melegsége hatotta át; gyönyörű hasonlatokban kifejezésre juttatott egyéni reflexióit a közönség a legnagyobb figyelemmel hallgatta. Felolvasása végeztével az elisme-

res hangja hatalmas tapsviharban, valamint sűrű óvációkban nyilvánult meg.

Legsúlyosabb feladatot rótt a művész-társaság tagjaira a műsor második pontja a „Zongora-ötös“. Ez a 3/4 órát tartó kompozíció próbára teszi a legjobb erőket is, mert némely részlete nemcsak nagy technikai ügyességet, hanem felfogásbeli készséget és átgondolt értelmezést kíván az előadótól. A közönség tetszését különösen a 2-ik tétel (Adagio) nyerte meg, melyben Tonházy brillirozott gyönyörű cello-szólójával. Az egész művet különben a légtökeletesebb előadásban hallottuk.

A nagy gonddal betanult quintett elhangzása után, Szász Károlyné lépett a pódiumra; három válogatott szép dalt énekelt el egymásután. Fejlett énekbeli tudása kétségtelen. Elegáns megjelenése a szép asszonynak olyan fegyvere, hogy há nem is énekelne olyan csinosan, amint a hogy őt hallani volt szerencsénk, kevesebb tudással is le tudná nyugózni hallgatóságát. Hogy némely helyen megzavarta az intónaiás biztosságot a terem hűvös levegője, ez csupán a rendezőség helytelen intézkedésének tulajdonítható. Legsikerültebben énekelte „A fülemile“ című dalt, amelyet a közönség meg is ujjazott.

Egyidejűleg kell megemlékeznünk a műsor másik énekpontjáról is, amelyet Vojka Antal adott elő. Magas baritonja, — melyet sima, bársonyosnak lehetne nevezni, — olyan kellemesen csengett, hogy szívesen haligattuk volna hosszadalmasabban is. Hangvétele biztos, ami abszolút muzsikális fülről tesz bizouyságot; szövegkiejtése tökéletes; hangterjedelmének alsó regisztere még érlelésre vár ugyan, de mestere G. Maleczky-Mariska, aki oly szakértelemmel és finomsággal látta el a zongora kíséretet, garanciát nyújt az ő jövőbeni énektudásának tökéletességére nézve.

Simor Jenő művészi hegedű-játékaról megemlékeztünk már lapunk mult számában. Ezt a kedvező kritikát most csak fokozni tudjuk; hálátlan darabjával is le tudta bilincselni hallgatósága figyelmét. A „Hegedűverseny“ I-ső tételének eljátszása után a közönség ráadást követelt, a mire ő egy szellemes aprósággal kedveskedett, eljátszván Gotesk „Gavott“-ját Burmester átdolgozásában. Zongora-kísérelője Chován Richárd szintén alaposan képzett zenész, erről meggyőződhetünk a quintettben is, hol a zongora szólómat, a darab szellemének megfelelően könnyedséggel és pontossággal interpretálta.

Meg egy szereplőt kell bemutatnunk, akinek nem jutott szóló szerep ugyan, de komoly zenei készségével hozzájárult a quintett sikeréhez, mint II-ik hegedűs. Ez nem más, mint Mestitz Mór marosvásárhelyi butorgyáros, a ki üzleti elfoglaltsága mellett is, sok időt szentel a zenének és elősegíti mu-

ködeseben, azt a derek művész-társaságot, a mely a zenekultúra fejlesztésén fáradozik. A műsor lezajlása után a karzaton elhelyezkedő deák-csapat szólót kívánt Tonházytól, a ki engedve a kényszernek egy celló-szólót adott elő művészi érettséggel.

Az est hangulata minden ízében emelkedett volt, ahogy megkívánta Goldmark ünneplése.

A fő érdem természetesen Metz Albert zeneiskolai igazgatót illeti, aki nagy körültekintéssel állította össze a legkényesebb igényeket is kielégítő szép, tartalmas műsort. Marosvásárhelyi vendégeink mindenre kedves emlékeket hagytak maguk után. Nevüket sokáig fogjuk emlegetni.

V. I.

Vegyes hírek.

— **Személyi hír.** Szász József, vármegyénk főispánja f. hó 15-én az esti gyorsvonattal Budapestre utazott.

— **Áthelyezés.** A király megegyedte Fekete Mihály szászvárosi kir. járásbírónak és dr. Balogh János marosújvári kir. albiróknak kölesönös áthelyezését.

— **Hivatal-elfoglalás.** A földművelésügyi miniszter által vármegyénkbe kirendelt és a székelyföldi segélykezelőhöz tartozó helyi megbízott, Mayerffy György gazdasági szaktanár városunkbeli hivatalát elfoglalta.

— **Törvényhatósági biz. tagok választása.** Vármegyénk tizenegy kerületében folyó hó 14-dikén folyt le a törvényhatósági biz. tagok választása nagy érdeklődés közt. A nagyenyedi kerületben élénk küzdelem volt, melynek eredménye az, hogy Hegyi János 300, Fogarasi Albert 215, Fejes Áron 178, Molnár Károly 177, Weiner Sándor 173, Rohay László 168, Sándor József 163, Gerendi Gusztáv 160, Illyés István 160 szavazattal hat évre hat. biz. tagoknak választottak meg; Bodrogi János 170, Harmath Miklós 167 szavazattal három évre.

— **Halálosítás.** Özy Imre József szül. Jeney Zsuzsanna, Jeney Elek árvaszéki elnök nagyönéje, f. hó 13-án 70 éves korában meghalt Nagyenyeden. — Id. Tomai Pal szücsmeister életének 75 ik, házasságának 40 ik évében hosszas szenvedés után f. hó 13-án Nagyenyeden meghalt.

— **Szt. Erzsébet ünnepe.** A helybeli minorita rendház temploma védőszentjének, a magyarországi szt. Erzsébetnek ünnepe nem e hó 19-én, hanem vasárnap, nov. 20-án fogja megtartani. Az ünnepi beszédet a 10 órai szt.-mise alatt dr. Vass Albert gyulafehérvári teológiai tanár fogja mondani.

— **Eljegyzés.** Imreh Klárikát Zagonból eljegyezte Erdős Gábor.

— **A Bethlen-kollégium tanár-kara** által tervbe vett sorozatos ismeretterjesztő előadások első előadása ma délután lesz a kollégium disztermében. Csaplár Aladár „A létért való küzdelem az állatvilágban” ezimén tart előadást.

— **A katolikus nagygyűlés.** A magyar katolikus világunk imponáló ünnepe kezdődött vasárnap: a tizedik katolikus nagygyűlés. A hitbuzgó emberek ezrei sereglettek össze a katolikus világ lelkes egyházi és világi bajnokainak vezetésével és ami összehozta őket, az a cél a haladó kor eszméinek megvitatásán kívül a lelkes manifesztáció is volt. Az idei nagygyűlés

népesebb és élénkebb volt az eddigiéknél. A Vigadó termeiben és egyebütt, a hol a gyűlés alkalmából tanácskozás volt kitűzve, zsufozásig megteit minden helyiség, sőt néhol százakra ment azok száma, a kik kiszorultak a folyosókra, sőt az utcára. Tizenegy órakor felhangzott az orgonau a Himnusz, azután Széchenyi Emil gróf, az ünnepi gyűlés elnöke mondotta el megnyitóját, a melyben az Országos Katolikus Szövetség működését, szükséges voltát fejtegetve, szólott a vallási és erkölcsi anakáról. Hangoztatta, hogy a katolikus társadalomnak szoros összetartással kell egyetlen hatalmas táborban tömörölnie. Keserű szavakkal vázolta a vallási indifferenzmus romboló hatását az ifjuságra és beszédét azzal végezte, hogy keresni kell az együttműködés útját a többi vallásfelekezettel.

— **A protestáns nőgyűlés** f. hó 20-án d. u. 5 órakor a Bethlen-kollégium disztermében műsoros összejövetelt rendez. Műsor: 1. XC. zsoltár, éneki a közönség. 2. Előadást tart dr. Szilády Zoltán gimn. tanár. 3. Hubay: Miatyánk, éneki dr. Farnos Árpádné, zongorau kíséri Kovács Irén. 4. Szavai Uray Lászlóné. 5. Mozart: Ouverture Belmonte und Constanze, előadja a gimn. zenekar.

— **Az áll. el. fiúiskola** tantszűlete f. hó 19-én d. e. 9 órakor a fiúiskola nagytermében „Erzsébet ünnepe” rendez a következő műsorral: 1. „Fohász”. Karének. 2. „Volt egyszer egy királyne” Szabolcskától, szavalja: Kovács Z. IV. o. t. 3. Felolvas: Kiss Jenőné igazgató-tanítónő. 4. „Erzsébet királyné emlékezete” írta: Bartha Miklós; szavalja: Borsos Sándor VI. o. t. 5. „Hullasatok könyvet”. Karének. 6. „Volt egyszer egy királyasszony” írta: gróf Zichy Géza, szavalja: Neumann Dezső V. o. t. 7. „Hymnus”. Karének.

— **A nagyenyedi Uránia-színház** ma d. u. 4 órakor félhelyárrakkal, este 6 és fél 9 órakor rendes helyárrakkal jötekonyczélú előadást tart rendkívül érdekes műsorral. Mindhárom előadásból 5% a bevételből a helybeli szegény gyermekek felruházására fordítatik.

— **Az Erdélyi Kárpát-Egyesület** f. hó 27-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor Kolozsvárt, a város ház tőléstermében tartja XX. rendes közgyűlést.

— **Technikai muzeum.** A kereskedelmi miniszter, mint értesülünk, a magyar technika nevezetesebb alkotásainak megőrzésére egy technikai muzeumnak államköltségen való felállítását határozta el. A muzeum léteitését a kereskedelmi kormány sürgősnek tartja, mert attól lehet felni, hogy a nagy nyugati muzeumok, melyek hazánk területére is kiterjedő gyűjtő mozgalmat indítottak meg, a legértékesebb technikai emlékeket az országból kiviszik. A szervezést és előkészítést a kereskedelmi miniszter már legközelebb megindítja és a felmerülő kiadásokat az iparfejlesztési hitelből fedezi.

— **Öngyilkosság.** Bereczki Lőrincz 14 éves fiú csizmadiainas volt Felvinczi Józsefnél a Rákóczi-utcában. Gazdája kis leányát bántalmazta és ebbeli feleltemben Felenyedre szökött szűleilhez és ott a kertben egy almafára felakasztotta magát. Halva találták meg.

— **Nyilvános köszönet.** Bójtke Zsigmondné úrnő a Prot. Nőgyűlés részére 2 koronát adományozott, mely összegnek kézhez vételét köszönettel igazolom. Zayzon János pénztáros.

— **Rövid hírek.** Olahszilváson Boeska Peter szatóciszletébe, amig Boeska feleségével lakodalomba volt, ismeretlen tettesek betörték és az asztaliókban levő pénzt ellopták. — Marosújvárt Ággya József bányamunkás és közsörus revolverrel agyonlötöte magát.

— **Faeladás.** A Nagyenyed város tulajdonát képező felsőfugedi erdőben az 1910/11. évben kihasználás alá kerülő mintegy 40 k. h., átlag 20 éves erdő fatömege f. évi november hó 22-én délelött 10 órakor a város-háza üléstermében nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni. Az árverési feltételek a városi erdőmérnöknel meg tudhatók és a hivatalos órák alatt az iktatói hivatalban is betekinthetők.

— **Az emberi izomerő** osodákat művel és mégis mi ez a gépek erejéhez, munkájához képest, és még a gépek munkaserejét se bálmuljuk meg annyira, mint a paraszi állatok izomerjét. Ki hinné, hogy egy légy izomerjével arányosan erős ember óriási fenyőt forgathatna sétapálcza gyanánt. Vagy ha egy bolha izomerjével bírna az emberi test nagyságának arányában, úgy az Eiffel-tornyot egészen könnyen átugorhatná. Ilyen tudományos apróságokban is kioktat a „Kis Pajtás”, a mely gyermeklap gazdag tartalmánál fogva nélkülözhetetlen a gyermekszobában. Verset, beszélet, mesét leköltök, szórakoztatjuk, fölűdítik a gyermeklelküket. Ez a kis újság olcsó és jó. Rovatai változatosak s mindig érdekesek. Tesék csak megrendelni, előveszni, meg fog győződni, hogy a legjobb gyermeklap. Félévre 3 korona. Egész évre 6 korona. Cím: „Kis Pajtás” Budapest, VII. ker., Thököly ut. 16. szám. Abonnet az érdeklődőknek (iskoláknak több példányban is) mutatványszámot készséggel küldenek.

— **A Maczkó-család** ugyan elszaporodott Budapestben, most már nemcsak Dörmögő Dömötör és Flórentó bátya kalandoznak a fővárosban, hanem a két kis rossz boos, Zebike és Pimpi, továbbá huguk Dorka, de meg Toppantó néni is, a ki ért a fogfájás elmulasztásához. Mennél többen vannak, annál több kalandjuk kerül Sebők Zsigmond és Benedek Elek gyermeklaplapjába, a „Jó Pajtás”-ba. E kedves és bájos lap legújabb, november 13-iki számában találjuk ezenkívül Benedek Elek szép versét, Mézes János elbeszélését, Altsi Margit vidám gyermekdarabját, mesét az őrös hordócskáról, kedves képet Jávör Páltól a tánczóráról, Tallán Gábor versét, ezikket a Tiszáról Békényi Dánieltől, verset Endrődi Sándortól, a Trifás történetet Zsiga bácsitól, regény-folytatást Benedek Elek től, kréfit, rejtvényeket, szerkesztői üzeneteket stb. A Jó Pajtás előfizetési árai: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 f. Előfizetési pénzek IV., Egyetem-utca 4. szám alá küldendők.

* **A hálószerbák réme, a poloskak kiirtása** eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Micsoda azonban a Löcherer Cimexinél történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít, nyomot, vagy foltot nem hagy. Kapható: U. Kovács József örököségi gyógyszer-tárában Nagyenyeden és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél, Bártfán.

Olyan egyének, akik sokat ülnek és kevés mozgást végeznek, majdnem mindannyian nehéz székelésben szenvednek. Egy fél pohányi természetes **Ferencz József-keserűvíz** reggelenként éhgyomorral használva, megszünteti a bél renyhességét anélkül, hogy más orvossághoz kellene folyamodni.

A „Medicinal Mirror” ozimű amerikai orvosi szaklap ezért a következőket írja:

„A természetes Ferencz József-keserűvízre minden székrekedés meggyógyul.”

Több pénze

akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és tartós szűtesárukat csak a nagyenyedi szűtőgyár-ból vesz. Árjegyzék ingyen küldetk

Eghajlatunk alá legalkalmasabb fenyőfélék.

II. Jegenyefenyők.

Abies Nordmanniana. Kaukázusi nemesfenyő. Gyönyörű szép, csodás alakú, mélyzöld conifera felséges megjelenéssel. Ágai szótterülőek és rendkívül díszítő hatásúak.

Abies pectinata. Európai fehér- vagy nemesfenyő, igen dekoratív, pompás alakú conifera.

Abies concolor. A kaliforniai ezüstjegenyefenyő. Rendkívül karakterisztikus, feltűnő szép tűlevelűfajta, hosszú ezüstös arnyalatu tűdiszszel.

Abies balsamea. Balsamfenyő. Egyenesen törekvő sugár fenyőfajta balsamos illatu tűkkel.

Pseudotsuga Douglasii. Douglasfenyő. Finom levelű, rendkívül dekoratív növesű conifera világoszöld vagy ezüstösszürke tűdiszszel. A leggyorsabb növesű fajták közé tartozik és rövid idő alatt buja tömött állományt képez.

Tsuga canadensis. Hemlockfenyő. Finoman tagolt érdekes fenyőfajta; egyenként magálónak alkalmazva igen előkelő és kecsesen hat.

Az összes jegenyefenyők növése előkelő és nemes, egyszerű tagrendezésük főfelé törekvésükben a legnagyobb mértékben kelt csodálatot, s ezért magánállóként alkalmazva igen nagy értékűek. A tájképek határozott, előkelő jellegűt kölcsönöznek.

III Erdei fenyők.

Pinus austriaca. Osztrák feketefenyő. Szélesen terjeszkedő gyönyörű hatású fenyő, hosszú tűkkel.

Pinus moutana. A szikla- vagy törpefenyő, Lejtők és sziklarészeket díszítésére, vagy nagyobb tűlevelű csoportok elé való ültetésre pompásan használható. Növése egészen törpe és idővel nagy félgömbölyű bokrokat képez.

Pinus rigida. Érdes fenyő. Nagycsoportok létesítésére igen ajánlható.

Pinus Strobus. Tömjefenyő. Rendkívül

hálás, kiváló szép hatású fenyő. Hosszu, ezüstszürken csillogó tűkkel ellátott hajtásai igen kecses és tetszetős alkatuak. Ezen fajta rendkívül gyorsan nő, rövid idő alatt fejlődik ki teljesen és ellenáll pornak, füstnek és nagyvárosi levegőnek oly mértékben, a mint azt más fenyő tenni nem képes.

Az erdei fenyők sajátos növesükkel a tájképben élénk hangulatot keltenek, hegyi lakosok és ezen jellegűt rástítik környezetükre is.

IV. Boróka és cypresszus.

Juniperus virginiana. Vörös boróka. Sűrű csoportoknak vagy élő falaknak igen sokszor es előszeretettel használtatik.

Juniperus sabina. Csuszó boróka. A földre szorosan ráfekvő tűlevelűfajta, tájterekben igen nagy hatású.

Juniperus hybernica erecta. Oszlopboróka vagy oszlopcyprus. Igen nemes fenyőfajta sugár, oszlopszerű növesű. Magánállóként alkalmazva nagyszerű hatású.

Chamaecyparis Lawsoniana. Cyprus fajta rendkívül díszítő hatású növesű.

Taxodium distichum. Virginiai mocsári cyprus. Igen finomlevelű, kecses és könnyed alkatu tűlevelű nagy szépséggel. A vörös fenyőhöz hasonlóan télen lehullatja tűdiszét.

V. Életfák.

Thuja occidentalis pyramidalis. Nyugati életfa. Magánállóként mindenütt előszeretettel alkalmaztatik.

Thuja Elwangeriana. Északamerikai életfa, igen elegáns és kecses alkatu.

Thuja Warreana. Igen finom pompás fajta.

Thuja orientalis compacta. Keleti életfa, igen hatásos mélyzöld színű tűkkel.

A tűlevelűek ültetésére a legalkalmasabb idő szeptember—október, vagy április hava. Talajigényeik rendkívül szerények, elültetésük első évében azonban bő öntözést kívánnak, hogy alapos begyökeresedésük akadálytalanul történhessen meg.

A tűlevelűek főképpen azon fák, melyek

örökzöld színükkel a kert- és parkültetvényeknek maradandó bájt kölcsönöznek.

Az itt felsorolt fenyőfélék és egyéb virágnövényeket Mühle Árpád temesvári kertészeti telepe kultivalja kiváló minőségekben.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENO.

Értesitem a t. közönséget, hogy helyben 10 napig működésemet megkezdettem. Készíték a modern

higiénikus fogászat

terén előforduló különlegességeket, u. m. kiesorbult vagy letört fogakat porcellánnal, elől hiányos fogakat arany csappal (stift) pótolok, régi fogakat arany vagy platínával készítek (Amer. rendsz. hidmunka), egész fogsorokat, arany lemezre porcellán fogakat forrasztva alkalmazok, ami által a régi használatban levő kaucsuk által okozott szájbűz megszűnik, ferdén nőtt fogakat precíz szabályozok, stb.

Hivatkozva, hogy e vármegyében már 16 év óta általános megalégedésre működök, továbbá, hogy a székes-fővárosban 21 év óta fennálló intézetemet csakis kényes izlésű egyének látogatják, elég garancia, hogy a t. közönség szíves bizalommal meglátogasson,

Kiváló tisztelettel:

Prohászka Sándor

műfogspezialista.

268 — 6

Nemzeti szálloda, ajtó 3. sz.

Intézetem és laboratóriumom Budapest, VII. ker., Ersébet-körút 29. II. 15.

Hirdetéseket jutányosan vesz fel
:: kiadóhivatalunk.

Máv. menetrendje Budapest—Predeal közt és vissza, 1910. október 1-től.

Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.			
604	512	506	602	504	508	502	507	501	503	601	505	511	603			
7-00	7-00	8-20	2-00	2,00	5-40	9-35	ind.	Budapest	é	7-20	7-30	1-50	1-15	6-40	9-55	9-55
	12-54*	4-15		7,14	2-53	2-42		Nagyvárad		11-09	2-16	3-41		11-14	4-24	
		9-06		10,51	8-32	6-46		Kolozsvár		6-06	10-31	5-20		6-40	1-06	
	7-06	10-31		12,33	10-27	8-01		Aranyosgyéres		3-44	8-37	2-33		4-37	11-46	
	7-38	11-12		1,16	11-15	8-22		Szekelyköcsárd		3-07	8-08	1-56		4-06	11-19	
	7-48	11-18		1,22	11-24			Maros-Veresmart		2-49	1-36			4-49	11-09	
	7-58	11-24		1,29	11-34			Felvincz		2-42	7-56	1-50		3-43	11-04	
	8-16	11-44		1,53	12-06	8-44		Nagyenyed		2-19	7-40	1-00		3-25	10-46	
	8-32	12-30		2,14	1-33	9-05		Tövis		1-57	7-25	12-35	ak. 3,00	3-07	10-29	10-23
5-06		12-53		2,00				Karácsonfalva		1-09				2-01		
5-36		1-07		12-45	2-13	9-30		Küküllőszög		1-01	6-50			1-53		10-02
		1-13			2-20			Balázsfalva		12-51				1-38		
		2-14		1-27	3-23	10-13		Kiskapus		12-02	6-16		1-58	12-37		9-28
6-22		2-33		1-40	3-43	10-26		Medgyes		11-42	5-57		1-40	12-30		9-14
6-34		3-47		2-30	5-08	11-19		Segešvár		10-40	5-15		12,51	11-36		8-32
7-36		4-08		2-43	5-32	11-32		Héjjasfalva		10-08	4-54		12,30	11-16		8-15
7-57		5-16		8-56	2-19		érk.	Brassó	ind.	6-36	2-20		10,05	7-10		6-00
10-04		7-53		5-16												

* Nagyváradtól személyvonat.

Budapest—Arad—Tövis és vissza, 1910. október 1-től.

Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.		
604	606	602	610	608	624	625	607	601	605	603	609		
7-00	8,00	2,00	12,20	9,30		ind.	Budapest	é	6-10	1,15	7-25	9-55	12,30
12-31	4-04	7-04	10,00	6-32			Arad		9-30	8,18	11-25	4-16	5,09
3-16	9,17	10-30	6,00	11-07			Piski		4-12	4-55	6-15	12-55	11,32
4-16	10,39	11-23	7-25	12-24			Alvincz		2-48	3-50	4-48	11-42	9,44
4-29	11-02	11-36	7-46	12-44	6-25		Gyulafehérvár		ak. 9,33	2-30	3-37	4-20	9,24
4-51	11-31	11-57	8-21	1-10	7-01	érk.	Tövis	ind.	9,08	2-00	3-15	10-57	8,51

Az aláhuzott számok este 6 órától reggel 6 óráig tartó időt jelzik.

!!!

TÖBB PÉNZE

akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

csak a

nagyenyedi szövőgyárból

vesz.

Árjegyzék ingyen küldetik.

HIRDETÉSEK

az legolcsóbban az a lap kiadóhivatalában vétetnek fel.

A „Nagysebeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamalokat magukban foglaló féle évi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyújthatók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.

Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betéltázasra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzügyintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örségi díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.

Állandó betétet a legkedvezőbb kamattal mellett fogad el.

Uzletfeleink részére telefon bevezelve 14. szám alatt.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.

NAGYENYED re forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtlazta anyagra

Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, díszeserjék, tülevelűek, kerítésnövények, boggyógyümölcsök stb.

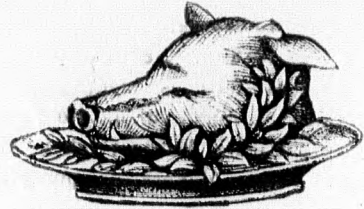
Szőlőoltványok. elsőrendű áru

európai és amerikai alma és gyökerez vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Tarsal

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Mészáros, hentesüzlet-átvétel.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a kir. orsz. fegyintézeti bejárónál levő hús- és szövetkezet üzletét átvettem és azt magam vezetem tovább.

Nagy gondot fordítok

a friss, tiszta és jóminőségű húsok

beszerzésére, a pontos és kielégítő kiszolgálásra.

Hentesárui is kitűnő minőségűek, izletesek és olcsók.

A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel:

BOÉR GYÖRGY

mészáros és hentes.

278 1—1

Eladó gyógyszerár.

Alsó-Fehér megyében **Verespatakon** 12—16 ezer korona évi forgalommal bíró **reáljogu gyógyszerár** eladó.

Részletes felvilágosítást ad **Madán Ferencz** Nagybányán. 262 8—8

BUTOR-RAKTÁR

KUNSCH ANTAL

épület- és butorasztales **NAGYENYED, Rózsa-utca, a vármegyeházzal szemben.**

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban **saját műhelyében** készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben, saját tervei vagy adott tervek szerint. **A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja.** Nagy választék **vas- és réz-butorokban**, ugyisint mindennemű **kárpitozott butorokban**

194 28—85

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Salus“, Borszéki, Előpataki, Málnási borvíz, Málnási „Mária“, Margit, Parádi arzén, Répáti, Salvator, Sicilia és Sztójai hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi, Roncoigno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi keserűvizek.

47 —1

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.